REGERINGENS SPETSPROJEKT

LÄRAR UTBILDNINGEN

UTVECKLINGSPROGRAM

VÄRLDENS KUNNIGASTE LÄRARE

Finland har kunniga lärare. Lärarutbildningen är högklassig och attraktiv. Det kan vi vara stolta över.

Framtida utmaningar och de snabba förändringarna i samhället har dock ställt våra kunniga lärare och vår lärarutbildning inför nya utmaningar.

Utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen svarar på dessa utmaningar. Programmet lyfter fram de mål och åtgärder som behövs för att den finländska lärarutbildningen även i framtiden ska vara stark, attraktiv och internationellt erkänd.

Det är viktigt för Finlands framtid att lärarutbildningen och lärarna uppskattas och att läraryrket är nyskapande.

#opettajankoulutusfoorumi

MÅLSÄTTNINGAR

De finländska lärarna siktar mot framtiden och är nyskapande experter på bred front. De utnyttjar de nya lärande-miljöerna på ett mångsidigt sätt. De utvecklar kontinuerligt sitt eget kunnande och sin arbetsgemenskap.

Lärarna är genuint kunniga inom sitt eget område, peda-gogiskt skickliga och värde-kompetenta. Lärarna vågar utveckla och göra försök. De har förmågan att införa innovationer i lärandet och att förändra sitt eget arbetssätt.

Lärarna utnyttjar den senaste forskningen och bedömningar för att utveckla sig själva, arbetsgemen-skapen och läroanstalten.

Lärarnas arbete stöds av ett brett nätverk där lärarna kan söka hjälp och dela med sig av sittkunnande både nationellt och internationellt.

VISION:

TILLSAMMANS SKAPAR VI DEN BÄSTA KOMPETENSEN FÖR VÅR VÄRLD

Många betydande förändringar har skett i läroanstalternas och i småbarnspedagogiks omvärld som både kräver och sporrar till utveckling av lärarutbildningen.

Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte i januari 2016 Lärarutbilningsforum för att förnya grundutbildningen, inskolningen och fortbildningen för lärare. Nästan 100 medlemmar och experter från Lärarutbildningsforumet och dess sektioner har varit med och utarbetat utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen. Via en tankesmedja på webben deltog dessutom nästan 2000 experter, studerande och lärare från utbildningssektorn.

I utarbetandet av utvecklingsprogrammet utnyttjades resultaten av forumet och tankesmedjan, expertsområden och utredningen om lärare och lärarutbildningforskning

Utvecklingsprogrammet ger svar på följande frågor: Vilken slags utbildning och kompetens behövs i framtiden och hur kan man skaffa sig den? Hur inverkar förändringen på lärarutbildningen? Vilken är den gemensamma kärnan i läraryrket? Finns det någonting hållbart som förenar alla lärare över åldersgrupperna, utbildningsnivåerna och läroämnesgränserna? De strategiska riktlinjerna för Utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen bestämmer riktningen för lärarutbildningen. Dessa strategiska riktlinjer berör alla lärare – barnträdgårds-, klass-, ämnes- och speciallärare, studiehandledare, yrkes- och högskolelärare samt lärare inom det fria bildningsarbetet.

RESULTATET AV SAMARBETET BLEV DESSA STRATEGISKA RIKTLINJER:

1. LÄRARKOMPETENSEN SOM HELHET

Lärarens kompetens sammanställs till en planmässig helhet genom att förnya strukturerna, målen och metoderna i lärarutbildningen. Kompetensutvecklingen leds målinriktat genom att utnyttja utvecklingsplanerna.

• **AKTÖRERNA** inom lärarutbildningen förnyar strukturerna, målen och metoderna i lärarutbildningen tillsammans. Verksamheten till stöd för lärarkompetensutvecklingen bildar en behovsorienterad och målinriktad helhet. I helheten ingår urval, grundutbildning och inskolning samt utveckling av yrkeskunnigheten och lärande i arbetslivet.

• **LÄRARUTBILDARNA** summerar tillsammans lärarnas gemensamma pedagogiska kunnande, från småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen till yrkesutbildningen, vuxenutbildningen, det fria bildningsarbetet och högskoleutbildningen. Ämneskompetensen, den särskilda yrkeskompetensen och övrig behövlig kompetens fastställs områdesvis.

• **ALLA** högskole- och yrkeslärare stärker sitt pedagogiska kunnande. Den pedagogiska behörigheten för lärare inom det fria bildningsarbetet främjas.

• **MENTORSKAP** och kollegialt stödsmodeller tas in som en systematisk del av lärarutbildningen som helhet.

• **DE** lärarstuderande banar väg för kontinuerligt lärande under sin studietid. De är med och utvecklar och förnyar sin egen utbildning på alla nivåer.

• **KOMPETENSLEDNINGEN** är målinriktad. Högskolorna och läroanstalterna upprättar planer för kompetensutveckling i samarbete med personalen. Planerna grundar sig på utbildningsarrangörernas och läroanstalternas vision, behov och kompetensbedömning.

2. PROGNOSTISERING OCH URVAL ÄR ATTRAKTIONSFAKTORER

De bästa framtida lärarna får man genom lyckade urval. Prognostiseringen av lärarbehovet och lärarnas kompetensbehov säkerställs. Lärarutbildningens attraktionskraft säkerställs genom inspirerande och aktuell utbildning.

• **HÖGSKOLORNA** utvecklar urvalsprocessen för lärarutbildningen i samarbete. Till lärarutbildningen väljs studerande som har de optimala förutsättningarna att utvecklas och arbeta som nyskapande lärare. I urvalet beaktas den sökandes lämplighet för läraryrket.

• **DE** instanser som ordnar lärarutbildning erkänner kompetens som de lärarstuderande inhämtat tidigare och godkänner studieperioder utifrån kompetensen. Högskolorna utvecklar tillsammans nya sätt att bedöma kompetensen.

• **STRUKTURELLA** hinder för både lärarnas flexibla rörlighet och för studier för dubbel behörighet undanröjs. De pedagogiska studierna utvecklas så att de ger beredskap för alla utbildningsnivåer.

• **LÄRARUTBILDNINGEN** ökar utbildningsmöjligheterna för personer med invandrarbakgrund. De instanser som ordnar lärarutbildning främjar behörigheten för personer som avlagt lärarutbildning utomlands genom att ordna behörighetsprov och kompletterande studier i enlighet med Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer. Den kulturella mångfalden i lärarutbildningen stärks.

• **STUDIER** som ger lärarbehörighet är gratis för de studerande.

• **DE** studerande garanteras möjlighet att söka sig till separata pedagogiska studier efter magisterexamen. De pedagogiska studierna integreras i utbildningsprogrammens studieperioder.

• **YRKESLÄRARUTBILDNINGEN** uppdaterar i samarbete läroplanerna för lärarnas pedagogiska utbildning. I samband med reformen av yrkesutbildningen och övriga reformer säkerställs lärarnas kompetens så att den motsvarar det nya systemet.

• **LÄRARUTBILDNINGARNA** ser över sitt utbud av kompetensutvecklingsmöjligheter i arbetslivet och bedömningsutbildningarna så att de motsvarar ny praxis. Under övergångstiden och mitt i förändringar ges lärarna möjlighet att uppdatera sina kunskaper.

• **TILLGÅNGEN** till behöriga lärare säkerställs på alla utbildningsnivåer och i hela landet. Lärarbehovet och lärarnas kompetens- och

utbildningsbehov prognostiseras genom regelbunden uppföljning av lärarsituationen. Utbildningsantalen i lärarutbildningen ska följa behovet av lärare och kompetens i hela landet. Utbildningen inriktas på olika utbildningsområden enligt det verkliga lärarbehovet.

3. LÄRARNA SOM NYSKAPANDE PROFFS OCH DE LÄRANDE I FOKUS

Lärarutbildningsprogrammen, lärandemiljöerna och arbetsmetoderna utvecklas så att de stärker utvecklandet av nyskapande expertis. Lärarutbildningens och läroanstalternas arbetsmetoder framhäver lärandeinriktningen, forskningsbaseringen och gemenskapen.

• **LÄRARUTBILDNINGENS** och läroanstalternas arbetsmetoder bygger i hög grad på forskning. Arbetsmetoderna utgår från de lärande och gemenskapen och stöder många slags behov.

• **LÄRARUTBILDARNA** utvecklar lärarutbildningens program, lärandemiljöer och arbetsmetoder så att de studerande tillägnar sig grundläggande kunskaper på bred basis och nyskapande expertis och får beredskap att utveckla både sitt eget kunnande och läroanstalten.

• **LÄRARUTBILDNINGEN** och läroanstalterna ser över bedömningen så att den stöder lärandet.

• **LÄRARUTBILDNINGEN** och läroanstalterna stärker den gemensamma planeringen och teamlärarskapet i samarbete mellan olika vetenskaper. Lärarens arbete utvecklas så att det styr de lärandes lärandeprocess och är inriktat på gemenskapen.

• **LÄRARUTBILDNINGEN** och läroanstalterna, utbildningsarrangörerna och intressentgrupperna skapar fysiska, digitala och sociala miljöer för lärandet. Lärarutbildningen och utbildningsarrangörerna stärker kunnandet om pedagogiskt utnyttjande av olika lärandemiljöer.

• **DE** studerande, undervisningspersonalen, lärarutbildarna och arbetslivets representanter går samman i nätverk för att utveckla lärandet på arbetsplatsen och modellerna och metoderna för handledning.

4. SAMARBETE GER EN STARK LÄRARUTBILDNING

Lärarutbildningen stärks genom ett tätare samarbete, nätverkande och en gemensam verksamhetskultur. Olika modeller för kollegialt stöd och samarbete utnyttjas effektivare än tidigare.

• **LÄRARUTBILDNINGEN,** utbildningsarrangörerna och ämnesinstitutionerna främjar i samarbete lärarutbildningens gemenskapsfokus, nätverkande och verksamhet över läroämnes-, utbildnings- och vetenskapsgränserna. Aktörerna bygger planmässigt tillsammans upp en verksamhetskultur, samarbetsmodeller för lärarutbildningen och fungerande praxis.

• **LÄRARUTBILDNINGEN** och utbildningsarrangörerna nätverkar för att utveckla målen för och genomförandet av kompetensutvecklingen. Det yrkesövergripande samarbetet med arbetslivet stärks genom regionala, nationella, globala och interkulturella nätverk.

• **LÄROANSTALTERNA** och lärarutbildningsenheterna utnyttjar kollegialt stöd i undervisningen och kompetensutvecklingen, till exempel tutor- och mentormodeller, och stärker lärarnätverken och arbetslivssamarbetet. Yrkeskunnandet utvecklas i samarbete med arbetsplatserna. De studerande erbjuds erfarenheter av yrkesövergripande arbete i nätverk och en gemenskapsinriktad lärande organisation.

• **UTBILDNINGSARRANGÖRERNA** möjliggör genom regionalt eller annat samordnat nätverkssamarbete att undervisningspersonalen utvecklar sitt yrkeskunnande så att utbildningstjänsterna är jämlikt tillgängliga, strukturellt ändamålsenliga och rätt dimensionerade.

• **LÄRARUTBILDNINGSFORUMET** etableras som en permanent verksamhetsmodell som samlar samarbete och kompetens för både lärare och lärarutbildare.

5. EN KUNNIG LEDNING GÖR LÄROANSTALTEN TILL EN LÄRANDE GEMENSKAP I UTVECKLING

Den strategiska ledningen av läroanstalterna och ledningssystemen stärks genom

att utveckla lednarskapsutbildningarna. Lärarutbildningen ger lärarna beredskap att ta ansvar och delta i ledningsprocesserna.

• **LEDNINGENS** breda kunnande inom utbildningssektorn utvecklas genom att stärka ledarskapsutbildningen för läroanstalterna och utbildningens planmässighet. Här har lärarutbildningen en betydande roll vid sidan av de övriga ledarskapsutbildningarna.

• **UTBILDNINGSARRANGÖRERNA** och läroanstalternas ledare stärker sina egna yrkesnätverk och inför kollegialt stödsmodeller och mentorskap i kompetensutvecklingen. Det aktiverande ledarskapet och teamledarskapet stärks, likaså de närmaste chefernas färdigheter på läroanstalterna. Samtidigt främjas lärarnas yrkeskunnighet, expertisutveckling och välbefinnande.

• **UTBILDNINGSARRANGÖRERNA** utvecklar ledningen av läroanstalterna i kommunen, området eller sina nätverk så att ledarna har tid att leda och också långsiktigt utveckla sitt eget kunnande.

• **I GRUNDUTBILDNINGEN** och inskolningen för lärare inkluderas tillräckligt med kunskap om läroanstalterna, utbildningsförvaltningen samt bestämmelserna och principerna om undervisningen, lärararbetet och det övriga undervisningsarbetet. Läraren är en aktör i samhället som betraktar sig själv som delaktig i de stora strategiska riktlinjerna för utbildningen. Läraren är på den egna läroanstaltens nivå redo att ta ansvar och vid behov delta i ledningsprocesserna.

6. LÄRARUTBILDNINGENS FORSKNINGSBASERING STÄRKS

Utnyttjandet av nya forskningsdata om undervisning och lärande stärks i lärarutbildningen. Lärarutbildningen utvecklas så att de studerande lär sig ett undersökande och nyskapande grepp i läraryrket.

• **LÄRARUTBILDNINGENS** program och metoder bygger på forskning inom pedagogik och andra centrala discipliner. Utbildningen stöder utvecklingen av lärarens yrkesidentitet i en forskningsfokuserad riktning.

• **LÄRARUTBILDNINGEN** utbildar skickliga pedagoger och lärare som undersöker och utvecklar sitt eget arbete. I arbetet tillämpar lärarna aktuell vetenskaplig forskning. Lärarna och lärarutbildarna deltar i nationella och internationella forsknings- och utvecklingsprojekt.

• **HÖGSKOLORNA** stärker forskningen kring urvalet till lärarutbildning, inskolningsskedet och fortbildningen samt utvecklingen av lärarkompetensen.

• **HÖGSKOLORNA** stöder lärarutbildarnas forskningskompetens och entusiasm samt verksamheten i ömsesidiga forskningsnätverk.

Ta en titt på exempel på webbplats

UTMANINGAR

Överföring av forskningsresultat och ny pedagogisk praxis till alla lärarutbildningar och läroanstalter.

Lärarnas beredskap att undervisa många slags lärande. Barnens och de ungas kunskapsnivå har sjunkit, skillnaderna mellan flickors och pojkars kunskapsnivå har ökat och skillnaderna mellan läroanstalterna likaså.

Insikt om att läroanstalten är en lärande organisation och en gemenskapsinriktad verksamhetsmiljö.

Alltför snäv målinriktning och planmässighet i lärarnas kompetensutveckling efter grundutbildningen.

Regionala skillnader i utvecklandet av lärarkompetensen.

WWW.MINEDU.FI/
OSAAMINENJAKOULUTUS/
PERUSKOULUUUDISTUS/
OPETTAJANKOULUTUS-
FOORUMI/?LANG=SV

FINLANDS FRAMGÅNG BYGGER PÅ KOMPETENS

LAYOUT: AHOY | TRYCK: LÖNNBERG, 2016

I en värld där endast förändring är konstant har kompetensen en ännu större betydelse.

Målet med spetsprojekten för kompetens och utbildning i statsminister Sipiläs strategiska regeringsprogram är att förnya den finländska utbildningen, från daghem till högskola. Ett gemensamt mål är att höja kompetensnivån, öka jämlikheten och minska avbrotten i studierna och antalet marginaliserade unga.

Kompetens som inhämtats under studietiden räcker inte till för hela karriären då läraryrket och världen ständigt förändras. Nyckeln till förändring ligger i lärarnas färdigheter, beredskap och möjligheter till gemensam verksamhet, nätverkande, kontinuerlig utveckling av det egna kunnandet och lärande. Det centrala är att vara flexibel och ha förmåga att tillämpa sitt eget kunnande på en föränderlig och förnyad verksamhetsmiljö.

Målet är att de lärande, lärarna och läroanstalternas ledare utvecklar sin kompetens i gemenskaper som lär sig tillsammans. Lärandet, undervisningen och ledningen sker allt starkare i team. Samtidigt framhävs vikten av att hitta och stödja individens styrkor. Pedagogiken förnyas genom gemensamma försök och innovation.

Lärarutbildningen är en helhet som omfattar prognostisering av lärarbehovet, urval, grundutbildning, inskolning och fortbildning för lärare samt stöd för kompetensen i arbetslivet. Splittrade fortbildningsmodeller leder inte till den önskade förändringen. Verksamheten till stöd för lärarnas yrkesutveckling ska vara ledd, effektiv, planmässig, långvarig och aktivera lärarna till samarbete och nätverkande.

Framgång i arbetet med utvecklandet av lärarutbildningen förutsätter att läroanstalternas verksamhetsmiljöer och verksamhetskultur förnyas tillsammans. Grunden för utvecklingsarbetet är ett kunnigt, målinriktat och interaktivt ledningssätt vid läroanstalten. Lärarnas aktivitet i nätverk och samarbete är av central betydelse. Målet är att göra lärarnas och de lärandes arbete inspirerande genom livet.

Mer information finns på webbplats:

WWW.MINEDU.FI/
OSAAMINENJAKOULUTUS/
PERUSKOULUUUDISTUS/
OPETTAJANKOULUTUSFOORUMI/
?LANG=SV

Undervisnings- och kultur-ministeriet

REGERINGENS SPETSPROJEKT